

Profil absolventov bakalárskeho študijného programu stredoeurópske štúdiá vyjadrený prostredníctvom deskriptorov:

Absolvent študijného programu získa nasledujúce vedomosti a nadobudne nasledujúce zručnosti a kompetentnosti:

Vedomosti:

- 1) Ovláda podstatné informácie, pojmy a princípy zvoleného jazykového a kultúrno-historického areálu, ako aj kultúrne, historické, spoločenské a iné súvislosti a osobitosti študovaného jazyka v stredoeurópskom kontexte.
- 2) Má poznatky z jednotlivých lingvistických disciplín a vybudovanú jazykovú kompetenciu chápanú ako súhrn poznatkov o jazyku, ktorá je predpokladom jazykovej performancie, t. j. funkčného využívania poznatkov o jazyku.
- 3) Disponuje vedomosťami z teórie prekladu, orientuje sa v prekladateľských stratégiách, postupoch a metódach, v problematike ekvivalencie, prekladateľských riešeniach a v kultúrnom kontexte prekladu.
- 4) Orientuje sa v pojmovom aparáte jednotlivých literárnovedných disciplín, ovláda základnú terminológiu literárnej vedy, literárnej a kultúrnej histórie a literárnej a kultúrnej komparatistiky. Pozná a vie charakterizovať kľúčové osobnosti a kanonické diela z literatúr strednej Európy, vie opísať a vysvetliť úlohu literárnych textov v kultúrnych súvislostiach strednej Európy, vysvetliť kultúrno-civilizačné súvislosti vybraných historických udalostí, pozná úlohu jazyka a kultúry pri formovaní moderných národných spoločenských.

Zručnosti:

- 1) Absolvent dokáže funkčne využívať poznatky o jazyku (tzv. jazyková performancia) na dosiahnutie komunikačných zámerov v rôznych komunikačných situáciách, pričom jazyková kompetencia a jazyková performancia tvoria spoločne komunikačnú kompetenciu, teda komplex vedomostí, zručností, postojov a hodnôt týkajúcich sa jazyka, na základe ktorého vstupujeme do produkčných procesov (písanie a hovorenie) a recepčných procesov (počúvanie a čítanie) verbálnej interakcie. Po troch rokoch štúdia má absolvent vybudovanú komunikačnú kompetenciu v jazyku špecializácie (poľský alebo slovenský jazyk) na úrovni B1, v druhom jazyku (nemecký jazyk) na úrovni A2. Nadobudnutie komunikačnej kompetencie v cudzom jazyku, definovanej Spoločným európskym referenčným rámcom pre jazyky, prispieva k viacjazyčnosti, ktorá je jednou z ôsmich kľúčových kompetencií európskeho referenčného rámca. Kľúčové kompetencie potrebujú jednotlivci na svoje osobné naplnenie a rozvoj, zamestnateľnosť, sociálne začlenenie, úspešný život v spoločnosti, pre aktívne občianstvo atď.
- 2) Má vybudovanú prekladateľskú kompetenciu zodpovedajúcu cieľovej úrovni komunikačnej kompetencie. Dokáže analyzovať a interpretovať jednoduché texty v rámci odborného a umeleckého prekladu. Je schopný porozumieť obsahu výpovede vo východiskovom jazyku a preniesť myšlienku výpovede do cieľového jazyka, rešpektujúc pritom sústavu jazykových noriem oboch jazykov, ako aj kultúrny kontext oboch výpovedí s podmienkou zachovania funkčnosti v cieľovom jazyku.
- 3) V súlade s cieľovou úrovňou komunikačnej kompetencie dokáže v rámci vybraných štýlov a žánrov jazykovo a normatívne správne verbalizovať jednoduché texty a zároveň ich preložiť z/do poľského jazyka alebo z/do slovenského jazyka (podľa jazyka špecializácie) s využitím moderných informačných a komunikačných technológií pri tvorbe, preklade a revízii textov. Dokáže využívať textové modely v systéme kultúry a v aktuálnej komunikácii.
- 4) Na základe znalostí konkrétnych kultúr je absolvent schopný: komparatívne využívať cudziu a materskú kultúru, prezentovať a vysvetľovať relevantné rozdiely daných kultúr, primerane aplikovať teoretické poznatky v bežnej praxi interkultúrnej komunikácie, prezentovať vlastnú materskú kultúru v reláciách interkultúrnych duchovných tradícií strednej Európy, recipovať literatúry a kultúry stredoeurópskeho areálu, interpretovať literárne a spoločenskovedné texty z tohto areálu prostredníctvom nadobudnutej interkultúrnej kompetencie.
- 5) Absolvent sa synchrónne i diachrónne orientuje v priestore kľúčových literárnych textov stredoeurópskych autorov. Dokáže interpretovať a realizovať komplexnú analýzu literárnych textov ako obrazov kultúr a využívať znalosti z poznania k typizácii národných kultúr. Nadobudnutý systém literárnovedných pojmov a poznanie základných etáp chronologického vývinu stredoeurópskych literatúr a kultúr absolvent dokáže zúročiť v interpretácii a hodnotení literárnych diel.
- 6) Je schopný samostatne získavať nové informácie z relevantných zdrojov a využívať ich na riešenie praktických úloh. Získané informácie a ich aplikáciu vie kriticky posúdiť, k čomu ho vedie komparatívny základ štúdia, dôraz na podnecovanie a formovanie kritického myslenia v predmetoch študijného programu spolu s konfrontáciou akademického prístupu a možnosťou diskutovať s ľuďmi z praxe – odborníkmi, prekladateľmi, literárnymi vedcami, diplomatickými zástupcami zo stredoeurópskeho areálu, prizývanými k realizácii jednotlivých profilových predmetov. Je schopný aktívne rozširovať svoje vedomosti, pokračovať vo vlastnom profesionálnom rozvoji, vrátane rozvíjania jazykovej kultúry v jazyku špecializácie. Vďaka rozsiahlym možnostiam študentských mobility sa absolvent orientuje aj v autentickom prostredí stredoeurópskeho areálu a poznatky v ňom získané vie aplikovať v domácom prostredí.

Kompetentnosti:

- 1) Absolvent je kompetentný syntetizovať poznatky o jazyku a preklade získané v rámci profilových predmetov. Poznatky dokáže využiť pri komunikácii v cudzom jazyku a preklade s ohľadom na normu, kultivované a zdvorilé vyjadrovanie. Uvedomuje si rozdiely na jednotlivých jazykových rovinách medzi materinským jazykom (jazykom aktívneho používania) a poľštinou/slovenčinou, ktorú študuje ako cudzí jazyk, čo funkčne využíva v procese ústnej a písomnej komunikácie. Získaná komunikačná kompetencia v cudzom jazyku prispieva k viacjazyčnosti – jednej z ôsmich kľúčových kompetencií európskeho referenčného rámca, ktoré potrebujú jednotlivci na svoje osobné naplnenie a rozvoj, zamestnateľnosť, sociálne začlenenie, úspešný život v spoločnosti, pre aktívne občianstvo atď.
- 2) Absolvent ovláda problematiku stredoeurópskeho areálu z pohľadu literatúr, kultúr, dejín, spoločnosti či geopolitického aspektu.
- 3) Nadobudol kompetenciu: využívať poznatky a zručnosti pri vytváraní aktuálnych obrazov etník a prekonávaní národných stereotypov, premietnuť literárne texty do kontextov národných kultúr a vytvárania národných stereotypov, prezentovať výsledky štúdia literatúry a iných prameňov v praktickej interkultúrnej komunikácii (kultúra, turizmus, verejný život), zapojiť sa do odbornej diskusie k prezentovaným výsledkom.
- 4) Absolvent dokáže udržiavať kontakt s aktuálnym vývojom v študovanej disciplíne a účinne pokračovať vo vlastnom profesionálnom rozvoji.